

Dagvattenpolicy för Marks kommun

Dokumenttyp Policy	Fastställt av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2024-08-22	Giltig till Tills vidare
Dokumentansvarig Samhällsutvecklingschef	Gäller för Hela kommunen	Granskad/ reviderad	Diariernr. KS 2014-689

1 Dagvattenpolicy för Marks kommun

Dagvattenpolicyn syftar till att genom genomtänkt dagvattenhantering i hela samhällsbyggnadskedjan minska samhällets kostnader i senare skede genom att undvika översvämningar av byggnader och infrastruktur samt minska behovet att nybyggnad av stora kommunala dagvattenanläggningar. Policyn syftar vidare till att detta sker på ett miljömässigt bra sätt.

Hållbar dagvattenhantering innebär att flödesutjämning och dagvattenrening åstadkoms samtidigt som dagvattnet bidrar positivt till områdets gestaltning och biologisk mångfald. Detta ska genomföras på ett miljömässigt och kostnadseffektivt sätt. Dagvattenhanteringen anpassas till recipienten, topografi, geohydrologi, klimatförändringar och extrema väderhändelser. Det är viktigt att hanteringen av dagvatten prioriteras inom både planerad och befintlig bebyggelse.

Fem strategier ska följas för att uppnå en hållbar dagvattenhantering inom kommunen.

Kvantitet

Planera dagvattenhantering för framtida klimat. Utjämna nära källan för att motverka uppkomst av höga flöden, bräddning från system samt skadliga och kostsamma översvämningar.

Kvalitet

Minska dagvattnets negativa påverkan på recipienter, motverka uppkomst av föroreningar och rena dagvattnet nära källan.

Gestaltning

Nyttja dagvatten som en resurs vid gestaltning och gestaltning som en möjlighet till dagvattenhantering.

Samverkan och ansvar

Upprätta god samverkan och tydlig ansvarsfördelning för dagvattenarbetet mellan berörda enheter.

Kommunikation

Upprätta god kommunikation, rådgivning och kunskapsåterföring med exploatörer och invånare.

Strategi 1: Kvantitet

För att planera dagvattenhantering för framtida klimat och utjämna nära källan för att motverka uppkomst av höga flöden, bräddning från system samt skadliga och kostsamma översvämningar bör Marks kommun:

- Omhänderta dagvattnet lokalt, såväl på kvartersmark som på allmän platsmark. Aktivt använda sig av, och ställa krav på trög, yttlig avledning. Lokal fördröjning bör ske nära källan vid exploatering och vid anpassning av befintliga områden. Då lokalt omhändertagande inte är möjligt bör dagvatten renas och fördröjas vid uppsamlingsplats nedströms.
- Göra medvetna materialval, begränsa arealen hårdgjorda ytor samt bevara naturlig infiltration för god balanserad grundvattennivå.
- Nyttja lokala förhållanden som låglänta stråk och grönområden vid fördröjning.
- Identifiera sekundära avrinningsvägar så att dagvattnet kan styras till de platser där översvämningar gör minst skada och övriga skyddsåtgärder vidtas.
- Anpassa höjdsättning av mark, bebyggelse och dagvattensystem för framtida klimatförändring med extrem nederbörd och stigande vatten.
- Utredda översvämningsrisk och ta fram lämpliga åtgärder för nybyggnation och befintlig bebyggelse.
- Uppmärksamma samhällsviktiga funktioners behov och åtgärder.
- Undvika översvämningsrisk genom att hålla bebyggelse borta från instängda områden och lågpunkter.
- Utredda och reservera plats för avledning och utjämning av dagvatten i fysisk planering. Utredda områden som utgör en naturlig buffert för dagvatten. Vattenkvaliteten är viktig för att inte belasta samhällsnära ekosystem med föroreningar och näringsämnen.
- Ställa krav på fördröjning utifrån nedströms system och recipients känslighet.

Strategi 2: Kvalitet

För att rena dagvattnet, där så är möjligt, lokalt, nära källan för att minska dagvattnets negativpåverkan på recipient samt motverka uppkomst av föroreningar bör Marks kommun:

- Göra medvetna och miljöanpassade materialval så att föroreningar inte sprids med dagvattnet. Genomsläppliga markmaterial och gröna ytor ska prioriteras och byggnadsmaterial innehållande tungmetaller som koppar, kadmium och zink ska undvikas och minimeras.
- Aktivt använda sig av trög, ytlig avledning samt rena dagvattnet nära källan vid exploatering och vid anpassning av befintliga områden.
- Nyttja lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönområden med lågt naturvärde för dagvattenrening.
- Krav på rening ska ställas utifrån dagvattnets föroreningskoncentration och känsligheten hos mottagande system och recipient. Vid prövning och tillsyn av verksamheter ska behovet att rena dagvatten beaktas enligt Miljöbalken.
- Reservera plats för rening av dagvatten vid fysisk planering.
- Separera dagvatten från kombinerade system och felkopplingar till avloppsledningssystem och därmed reducera antalet bräddningar av spillvatten till recipienter.
- Snöhantering sker på bestämda uppläggningsplatser där smältvattnet kan omhändertas och renas utan att belasta vattendrag.

Strategi 3: Gestaltning

För att nyttja dagvatten som en resurs vid gestaltning, och gestaltning som en möjlighet till dagvattenhantering bör Marks kommun:

- Göra medvetna val kring gestaltning och prioritera öppna dagvattenlösningar för att öka trivsel, estetisk miljö samt ekologiska och biologiska värden i området.
- Låta dagvatten ta plats i bebyggelsen för att utgöra ett positivt inslag till gestaltningen.
- Använda trög, ytlig avledning samt lokal rening och fördröjning som en möjlighet till gestaltning vid exploatering och vid anpassning av befintliga områden.
- Nyttja lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönytor i arbetet med gestaltning av områden. Låta dagvattnet bidra till att öka de biologiska värdena där detta är möjligt.
- Utredda hur dagvattenhanteringen kan bidra till god gestaltning, ökad biologisk mångfald samt avsätta plats för ändamålet i alla skeden av planprocessen och vid övrig exploatering.

Strategi 4: Samverkan och ansvar

För att upprätta god samverkan och tydlig ansvarsfördelning mellan berörda enheter bör Marks kommun:

- Arbeta mot ett gemensamt mål med en tydlig ansvarsfördelning där alla, både inom och utom kommunen, är medvetna om sitt ansvar och sina möjligheter inom dagvattenfrågan.
- Utforma dagvattenanläggningar på ett sätt som möjliggör långvarig hållbarhet för drift och underhåll.
- Anpassa tillsyn, drift och underhåll till att hantera yttlig avledning, fördröjning och rening samt bevara god gestaltning.
- Upprätta skötsel- och underhållsplan samt kontrollprogram med tydlig ansvarsfördelning för samtliga dagvattenanläggningar. Dagvattenanläggningars funktion måste vara känd och väl dokumenterad för att önskad kapacitet ska bibehållas.

Strategi 5: Kommunikation

För att upprätta god kommunikation och rådgivning med exploitörer och invånare bör Mark kommun:

- Förmedla ett gemensamt synsätt på dagvattenfrågan till allmänheten, exploitörer och fastighetsägare.
- Kommunicera utmaningar kring dagvatten, varför vi bygger som vi gör och hur allmänheten kan bidra.
- Tydliggöra såväl kommunens som fastighetsägares och allmänhetens ansvar vid dagvattenhantering.